

Petícia za košické lesy

Východiská

SÚČASNÝ STAV

Mesto Košice vlastní vyše 19 000 hektárov lesa. Tento majetok obhospodaruje podnik Mestské lesy Košice, a. s. (MLK) Napriek tomu, že ide o hospodárenie, ktoré je z roka na rok ekologicky i ekonomicky menej udržateľné, finančný prínos z neho zostáva na úrovni len 0,3% z rozpočtu mesta. Nespokojnosť s postupne sa zhoršujúcimi dopadmi hospodárenia MLK na krajinu aj sídla pritom narastá. Podľa prieskumu agentúry FOCUS z augusta 2022 je drvivá väčšina Košičaniek a Košičanov za zvýšenie ochrany košických lesov.

ČO POŽADUJEME?

Žiadame **zmeny v hospodárení** na 19 000 hektároch unikátneho prevažne jedľovo-bukového lesa vo vlastníctve mesta Košice:

- **Vytvoriť bezzásahovú prírodnú rezerváciu s voľným pohybom ľudí** na rozlohe 7 200 ha, na území európskeho významu NATURA 2000 - Stredné Pohornádie
- **Okolo vyhlásenej rezervácie vytvoriť nárazníkovú rekreačnú zónu vyhradenú pre prírodný turizmus** rozšírením Košického lesoparku, ktorý má v súčasnosti približne 4 600 ha
- **Zaviest' ekologicky i ekonomicky udržateľné hospodárenie** na zostávajúcej ploche lesa, ktorá je približne 7000 ha
- Zaviest' verejnú kontrolu hospodárenia v **Mestských lesoch Košice zriadením občianskeho dozorného orgánu na magistráte**. Súčasťou tejto kontroly budú verejne prístupné pravidelné nezávislé audity hospodárenia

PREČO TO POŽADUJEME?

Spôsob hospodárenia v týchto lesoch **je stále menej udržateľný ekologicky aj ekonomicky**:

- **Veľkosť ťažby** je neprimeraná ročnému prírastku – aktuálne až 43% nad odporúčanú hodnotu pre hospodárske lesy – a postupne sa výrazne zvýšila
- **Spôsob ťažby** nezodpovedá tomu, že ide prevažne o lesy osobitného určenia. Nadmerne sa tu ťažia staré stromy, ťaží sa ťažkými mechanizmami a nevhodnými hospodárskymi postupmi, vrátane pásových a maloplošných výrubov. Súčasne sa tu bez príslušných povolení poškodzujú a ničia chránené druhy živočíchov a rastlín, pre ktoré boli na časti lesov vyhlásené územia NATURA 2000. Takto sa postupne znižujú prirodzené schopnosti lesa sa obnovovať, čo povedie k znižovaniu aj ekonomických prínosov hospodárenia.
- **Pol'ovanie** znižuje turistické benefity aj z chránených území a neefektívne rieši škody zverou na poľnohospodárskych a lesných kultúrach
- Zisky z ťažby sú vzhľadom na reálne vyťažené objemy malé a finančné toky sú netransparentné

Takýto prístup **ohrozuje obyvateľov Košíc a okolia** v mnohých smeroch:

- Znehodnocuje sa krásny a veľký kus mimoriadne vzácnej prírody, ktorý je európskym unikátom. Ide o potencionálny priestor pre pokojnú rekreáciu, atraktívnu lokalitu pre prírodu blízky turizmus, prírodné bohatstvo aké sami nedokážeme vyrobiť a aké nemá žiadne iné mesto v strednej a východnej Európe.
- Takto obhospodarovaný les **stráca druhovú rozmanitosť a stáva sa tak menej stabilným**
- Súčasný les významne **menej chráni** okolité hospodárske územia pred škodcami. Produkuje menej prirodzených nepriateľov hospodárskych škodcov od vtákov po veľké šelmy.
- Nešetrné hospodárenie v lese spôsobuje, že les výrazne menej chráni aj blízke **zdroje a rezervoáre pitnej vody**
- Takýto les menej chráni okolie, vrátane mesta Košice, pred dopadmi zmeny klímy aj v lokálnom meradle. Vznikajú **náhle záplavy** v dôsledku prívalových dažďov, **erózia pôdy, extrémne víchrice, vlny horúčav, obdobia sucha** a následne **požiare**.
- **Ekonomické zisky tu budú časom klesať** na rozdiel od lesov, v ktorých sa hospodári prírode blízkym spôsobom

AKÝM PRÁVOM UVEDENÉ POŽADUJEME?

Naše požiadavky predkladáme **v mene obyvateľov Košíc a okolia**, a to vychádzajú z nasledujúceho:

- V rámci petičnej kampane za 10% divočiny v SR mali v roku 2019 naši miestni členovia a členky či podporovatelia možnosť o stave a budúcnosti košických lesov priamo diskutovať s viac ako 10 000 Košičanmi
- Miestni obyvatelia a podporovatelia VLKa nášmu združeniu zasielajú množstvo podnetov na zlé hospodárenie v Mestských lesoch Košice
- V poslednej dobe pribúdajú podania podnetov na Inšpekciu životného prostredia
- Výsledky prieskumu verejnej mienky agentúry FOCUS z augusta 2022: takmer štvrtina z Košičanov a Košičaniek, ktorí do lesa chodia často, vyjadrila so súčasným stavom lesov nespokojnosť; takmer 90% oslovených sa vyjadrila za vyhlásenie bezzásahovej rezervácie Stredné Pohornádie s voľným pohybom ľudí

OD KOHO ZMENU POŽADUJEME?

Naše požiadavky smerujeme na **mestské a krajské zastupiteľstvo**:

- Na kandidátky a kandidátov do všetkých orgánov mesta i kraja apelujeme, aby sa jasne vyjadrili, či s predloženou víziou súhlasia a budú ju v prípade zvolenia otvorene podporovať
- Voličov vyzývame, aby od svojich kandidátiek a kandidátov pred voľbami požadovali jasné verejné stanovisko k týmto požiadavkám, a aby tieto stanoviská následne pri komunálnych voľbách zohľadnili

